

Godalni kvartet Feguš deluje od leta 1992 v sestavi bratov: Filip Feguš in Simon Peter Feguš (violini), Andrej Feguš (viola) in Jernej Feguš (violončelo). Po začetkih šolanja v domačem Mariboru so člani Godalnega kvarteta Feguš študij nadaljevali na Koroškem deželni konservatoriju v Celovcu. Leta 2001 so bili sprejeti na študij komorne glasbe na prestižno zasebno šolo v Fiesolah (Firence), kjer so do leta 2007 študirali pod mentorstvom Milana Škampeta (Godalni kvartet Smetana) in Piera Farullija (Italijanski godalni kvartet) ter Andrea Nannonija (Godalni kvartet Nuovo). Za študij so prejeli štipendijo italijanskega predsednika države. Leta 2012 so zaključili magistrski študij komorne glasbe na Univerzi za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu in prejeli akademski naziv magister umetnosti. Svoje znanje so dopolnjevali na mednarodnih mojstrskih tečajih pri članih svetovno znanih kvartetov: Alban Berg, Amadeus, Borodin, Emerson, Juilliard, LaSalle, Guarneri. Leta 2001 so bili izbrani na delavnico za komorno igro Isaac Stern Chamber Music Workshop, ki je potekala v dvorani Carnegie v New Yorku, kjer so urili svoje izvajalske vrline pod vodstvom violinista Isaaca Sterna in članov najboljših ameriških kvartetov. Godalni kvartet Feguš je sodeloval na festivalih, kot so Orlando Kerkrade (Nizozemska), Pablo Casals v Pradesu (Francija), Strings Only! v Zadru, DAM v Prištini, Festivalu godalnih kvartetov Pieve di Gropina v Loro Ciuffenni (Italija) ter drugih. Kvartet nastopa doma ter drugod v Evropi in ZDA. Snema za RTV Slovenija ter radijske hiše, kot so ARD, ORF, France Musique. V diskografiji ima zgoščenko iz leta 2006 z deli Leoša Janáčka in Mauricea Ravela, druga pa je iz leta 2011 in na njej so skladbe Huga Wolfa in Antona Weberna. Pogosto izvaja novitete slovenskih in tujih skladateljev, ki jih vedno z veliko predanostjo premierno izvede. Posebni priznanji, pečat mesta Maribora ter Glazerjevo listino za dosežke na področju kulture, je Godalnemu kvartetu Feguš podelilo domače mesto. V Piranu pa je prejel nagrado za najboljšo izvedbo Tartinijevega dela.

GODALNI KVARTET FEGUŠ

Filip Feguš, violina

Simon Peter Feguš, violina

Andrej Feguš, viola

Jernej Feguš, violončelo

Nedelja, 10. oktober 2021, ob 15.00

Cerkev svetega Ivana, Bardo (Italija)

PROSVETNO DRUŠTVO "SOČA" KANAL

KOGOJEVI DNEVI 2021

Program:

Benjamin Ipavec (1829-1908):

SERENADA ZA GODALA

Allegro moderato

Menuetto

Andante con variazioni

Finale – Allegro

Franz Schubert (1797-1828):

KVARTETNI STAVEK v c-molu, D. 703

Allegro assai

Marko Mihevc (1957):

CINGALINI

Antonín Dvořák (1841-1901):

GODALNI KVARTET V F-DURU, OP. 96 »AMERIŠKI«

Allegro ma non troppo

Lento

Molto vivace

Finale: vivace ma non troppo

Vlada Republike Slovenije je leto 2021 razglasila za leto Josipa Ipavca, saj v tem letu obeležujemo njegovo 100-letnico smrti. Rojen je bil leta 1873, umrl pa je v letu 1921. Družina Ipavec iz Šentjurja pri Celju ima posebno mesto v slovenski glasbeni zgodovini. Ne samo Josip, temveč tudi njegov oče Gustav in Josipova dva strica, Benjamin in Alojz, so bili vsi poklicni zdravniki in hkrati odlični glasbeniki. Imeli pa so tudi pomembno vlogo pri širjenju slovenske narodne zavesti, še pomembnejšo pa na področju slovenske glasbene kulture. **Benjamin Ipavec** je medicino študiral v Gradcu in na Dunaju, glasbo pa v Gradcu. Bil je eden vodilnih skladateljev v slovenski romantični glasbi, čeprav se je pri ustvarjanju naslanjal tudi na klasicistične prvine. Izjemno je bil nadarjen za samospeve in je kmalu dobil vzdevek »slovenski Schubert«. Pisal je skladbe za zборе, samospeve, klavirske skladbe, ustvaril spevoigro, kantato, pa tudi lirčno opero *Teharski plemiči*. Najbolj je znan po **Serenadi za godala**, ki jo je napisal leta 1898, v svojem poznem ustvarjalnem obdobju. Delo je bilo najprej zasnovano kot skladba za klavir štiriročno. Najdba drobcenega notnega zvezka v glasbeni zbirki Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani okrog leta 2015 pa je odkrila presenečenje. Pod naslovom *Sonatina in Menuet za klavir štiriročno* se je skrivala prvotna različica uvodnih stavkov kasnejše orkestracije priljubljene *Serenade za godala*.

Leta 1820 je **Franz Schubert**, avstrijski skladatelj, ki je svoj talent izrazil v mnogih delih, najbolj pa na področju samospeva, napisal stavek Allegro assai za godalni kvartet. To bi moral pravzaprav postati prvi stavek njegovega *Godalnega kvarteta št. 12*, kar pa se ni zgodilo, saj tega godalnega kvarteta ni nikoli dokončal. Potem ko je ustvaril izjemno dramatičen in intenziven prvi stavek ter začel pisati drugi stavek Andante, se je po 40 taktih ustavil in se nikoli več ni vrnil k temu delu. Zakaj je delo opustil, ni znano. Veliko teoretikov poskuša potegniti vzporednice z njegovo *Nedokončano simfonijo*, vendar pa nobeno od teh ugibanj nima pravega dokaza, ki bi objektivno pojasnil, kaj je skladatelja odvrnilo od nadaljnjega pisanja. Po Schubertovi smrti je rokopis prišel v roke Johannesu Brahmsu, ki je poskrbel, da je bil ta stavek kvarteta leta 1867 na Dunaju premierno izveden in nato čez tri leta, po njegovih redakcijskih posegih, tudi izdan. **Kvartetni stavek v c-molu, D. 703**, je v opusu Schuberta pomemben, ker predstavlja prehodno fazo oziroma predskladbo, ki napoveduje niz umetniško dovršenih godalnih kvartetov, kot so znameniti in še danes priljubljeni godalni kvarteti *Rosamunda, D. 804*, *Deklica in smrt, D. 810*, ter *Godalni kvartet št. 15*. Te kvartete je Schubert napisal štiri leta potem, ko je ustvaril *Kvartetni stavek v c-molu*. Stavek je oblikoval v jasno prepoznavni sonatni obliki. V njem je uspel izraziti svojo izvirnost tako silovito kot nikoli doslej v tem glasbenem žanru; glasba se vseskozi stopnjuje in doseže več klimaksov, v tem ekstatičnem tempu pušča le malo prostora zmernosti, ki se ji komaj kdaj prepusti. Skladba je strastna, skrivnostna in drhteča, ki poslušalca preprosto očara s svojo nebrzdanostjo in nenazadnje tudi prefinjenostjo.

Marko Mihevc Muni je skladatelj pretežno orkestralne in vokalno-instrumentalne glasbe. V njegovem opusu je osem simfoničnih pesnitev, devet koncertov, šest kantat, balet, opera in druga orkestralna, komorna in zborovska dela. Na ljubljanski akademiji za glasbo je diplomiral iz kompozicije v razredu Alojza Srebotnjaka in iz dirigiranja pri Antonu Nanutu. Študij je nadaljeval na Visoki šoli za glasbo na Dunaju, kjer je diplomiral iz kompozicije in nadaljeval tudi dirigiranje. Na Inštitutu za glasbeno analizo na Dunaju je leta 1991 magistriral iz glasbene analize. Od leta 1995 predava kompozicijo na Akademiji za glasbo UL. Za skladbe, namenjene solističnim godalnim instrumentom, je leta 2000 na Dunaju prejel priznanje Fritz Kreisler Gesellschaft. Leta 2003 pa je Društvo slovenskih skladateljev njegov simfonični opus nagradil s Kozinovo nagrado. Prvoten naslov skladbe **Cingalini**, ki ga je skladatelj zapisal, naj bi se enostavneje glasil Cigani. Tako koncipiran naslov pa je zvenel politično nekorektno zaradi negativne konotacije, ki jo beseda ima v našem jeziku. Z besedno igro in obračanjem črk se je nazadnje beseda predručala v cingaline. Glavni navdih je bil znani romski orkester iz Budimpešte, ki je pred leti gostoval v Ljubljani in mu je skladatelj prisluhnil. V skladbi *Cingalini* je želel poustvariti svobodno, na trenutke za naše uho, kaotično izvajanje glasbe, ki ga ne vodita strogi red in disciplina, temveč predvsem čustva in temperament. V skladbi je lahko prepoznati nekatere znane slovenske ljudske pesmi, ki pa so se pod vplivom skladateljeve kreativnosti predručale in se odele v melodične posebnosti romske glasbe.

Antonin Dvořák je *Godalni kvartet št. 12 v F-duru, op. 96*, napisal v Združenih državah Amerike, ko je med letoma 1892 in 1895 v New Yorku opravljal funkcijo direktorja na novoustanovljenem Državnem konservatoriju za glasbo. Preden je začel pisati to delo, si je češki skladatelj vzel kar 12 let premora z ustvarjanjem za godalni kvartet in v tem času svoj talent razvijal na drugih glasbenih področjih. Leta 1893 je med počitnikovanjem v lowi svojo ustvarjalnost naposled ponovno namenil godalnemu kvartetu in ustvaril 12. godalni kvartet. V njem kar mrgolijo številni zvočni vplivi, ki so izhajali iz glasbene zakladnice domorodnih Indijancev in Afroameričanov, do katere je skladatelj takrat lahko dostopal. Zato si je ta kvartet tudi prislužil vzdevek Ameriški. Premierno je bil izveden leta 1894 v Bostonu, in to z velikim uspehom. V ta kvartet je Dvořák vnesel tipične ameriške zvočne primesi, in to tako v melodijo kot tudi v ritmično zasnovo. V izobilju sta zastopani pentatonika in sinkopiran ritem, ki ju je obdeloval na edinstven način, kot je bilo značilno za njegov kompozicijski stavek in glasbeni jezik. Ni preteklo veliko časa, ko se je slednji kvartet uvrstil v standardni koncertni repertoar godalnih kvartetov po vsem svetu in je poleg Dvořákovе simfonije *Iz novega sveta* njegova najbolj znana skladba.